

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 48 (S, RV, SF og EL) stemte for, 66 (V, DF og KF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om udkast til rammeafgørelse om skærpelse af de strafferetlige rammer med henblik på håndhævelse af lovgivningen til bekæmpelse af forurening fra skibe.

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 109 stemmer (V, S, DF, KF, RV og SF) mod 3 (EL).

Formanden:

Justitsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 168: Forslag til lov om Grønlands landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).
(Fremsat 4/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 10/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 171: Forslag til lov om Færøernes landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).
(Fremsat 17/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Høgni Hoydal (TF):**

Med al fare for at irritere mine kære kolleger vil jeg gerne drøfte det her forslag lidt videre, selv om jeg erkender, at det kan være svært at få nogen ændring i Folketingets holdning til det.

Efter udvalgsbehandlingen af forslaget til lov om folkeretlige aftaler står det mere klart for mig end nogen sinde, at Folketinget er i færd med at vedtage en ordning, der hører en gammel kolonipolitik til. Ganske enkelt bruges den samme model, som man har brugt i forbindelse med hjemmestyreordningerne med de selvstændighedsbestræbelser, der har været på Færøerne og måske også nu i Grønland, til at inddæmme disse kræfter til nu at lave en ordning, hvor der egentlig ikke er noget nyt, men hvor man kalder det et nyt navn.

Kl. 10.40

Af de svar, som er kommet, specielt fra statsministeren, som jo skal administrere denne lov, hvis den vedtages, tror jeg, det må stå soleklart,

også for alle de partier, som har sagt, at de ville stemme for forslaget, at der egentlig også er tale om et tilbageskridt i forhold til den praksis, der hidtil har udviklet sig for Færøernes landsstyre og Færøernes rolle på den internationale scene.

For bare at tage det mest konkrete eksempel har man ved hævdunden praksis f.eks. stiftet den organisation, der hedder NAMCO, altså et alternativ til IWC, Den Internationale Hvalfangstkommission. Denne organisation NAMCO blev stiftet af Færøerne, Grønland, Island og Norge, og Færøerne og Grønland er selvstændige medlemmer og selvstændige medstiftere.

Ifølge det nye forslag, der ligger på bordet, vil det ikke være muligt fremover. Ifølge det forslag, som ligger, er det jo sådan, at Færøerne og Grønland kan være medlemmer på vegne af Danmark i organisationer, hvis Danmark ikke er medlem i forvejen, og har man fælles interesser, så skal man være medlem i fællesskab, det vil sige, at så skal Grønland og Færøerne være medlem i fællesskab. Så her er der tale om et direkte tilbageskridt.

Det synes jeg er synd, og jeg har nævnt så ofte før, at jeg synes, det er synd, at i år 2005 er man i dag i færd med at repetere de samme holdninger, som blev fremlagt her i Folketinget og i Landstinget for 100, 200 år siden.

At Færøerne ikke er et folkeretligt subjekt er jo noget vrøvl. Selvfølgelig er færingerne et folk, der bør kunne agere på den internationale scene.

I dette lovforslag siges det omvendte: at vi kun kan agere på Danmarks vegne og kun, hvis det ikke strider mod Danmarks interesser, og hvis Grønland og Færøerne har en fællesinteresse, så skal man være enige.

Så det er altså klassisk del og hersk-politik og en klassisk inddæmningspolitik af de færøske selvstændighedsbestrebelse, som nu ligger på bordet.

Jeg kan også nævne de ting, som Færøerne har ønsket de seneste, lad os sige 20 år: selvstændigt medlemskab af Nordisk Råd, af NASCO, af alle de organisationer, som beskæftiger sig med ting, der er vigtige for færøsk erhvervsliv, for færøsk kultur, for færøsk politik. Intet af det vil være muligt med det foreliggende lovforslag.

Så jeg kan ikke andet end en gang til appellere til Folketinget om at forkaste dette lovforslag og i stedet indlede virkelige forhandlinger med Færøerne om en folkeretlig aftale, der giver Færøerne mulighed for at vælge deres egen vej i glo-

baliseringen, så man kan undgå de konstante konflikter, som vi vil komme ind i, også med dette her lovforslag, hvor det, når færøske og danske interesser går imod hinanden, selvfølgelig da er de danske, der vinder, det er helt naturligt, mens de færøske desværre ikke vil få et ben til jorden i internationale forhandlinger.

Da man for 150 år siden diskuterede Færøernes stilling i riget, var det jo Folketingets mening, at man godt nok kunne lade en meget vid provinsiel selvstændighed være mulig, men man ville ikke tillade opløsning af det danske riges udvikling hen imod en tilstand, hvor man også har selvstændige subjekter, altså Færøerne og Grønland i det her tilfælde. Det er præcis det samme, man siger nu i år 2005, og det synes jeg virkelig er en meget, meget uheldig udvikling for de store udfordringer, som Færøerne står over for, og som ikke mindst Danmark står over for.

Jeg skal under næste indslag vende tilbage til problemet i forhold til EU, men jeg vil appellere til, at Folketinget forkaster forslaget, eller at forslaget i hvert fald går tilbage til udvalgsbehandling.

Formanden:

Tak til hr. Høgni Hoydal. Så er det fru Pia Gjellerup som ordfører.

Pia Gjellerup (S):

Jeg skal ikke genoptage den meget principielle debat, som blev ført under førstebehandlingen, og som muligvis også kan ventes til tredjebehandlingen. Jeg skal blot for den gode ordens skyld sige, at jeg synes, at hr. Høgni Hoydal gør sig skyldig i at vurdere det, der er et skridt, som et onde, selv om det går i den retning, hr. Høgni Hoydal måtte ønske. Her synes det, som om det bedste bliver det godes fjende. Men det kan vi jo genoptage.

Kl. 10.45

Det, der er mit ærinde her på talerstolen, er faktisk at bede om, at dette forslag og de to næste forslag, der er til anden behandling, som også vedrører Færøerne og Grønland, kommer tilbage til Det Politisk-Økonomiske Udvalg, dels i respekt for, at vi har et samråd senere i dag med statsministeren, dels fordi vi har nogle problemer med nogle bemærkninger til et af de kommende lovforslag, sådan at vi har mulighed for at korrigere vores holdning til dem og præcisere holdningen til dem.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Høgni Hoydal genoptager sin meget principielle diskussion om Færøernes forfatningsretlige stilling. Der er ikke så meget nyt i det, hr.

Høgni Hoydal her fører frem.

Jeg vil blot ganske kort fastslå, at det ikke er korrekt, når hr. Høgni Hoydal fremstiller det, som om dette lovforslag er et tilbageskridt for Færøerne. Det forholder sig modsat. Forslaget er et resultat af forhandlinger mellem regeringen og Færøernes landsstyre, og det indebærer, at der bliver etableret en generel fuldmagtsordning for Færøernes landsstyre til på rigets vegne at forhandle og indgå en række folkeretlige aftaler inden for sagsområder, som er overtaget af de færøske myndigheder.

Det betyder altså, at landsstyret ikke skal indhente en konkret fuldmagt i hvert enkelt tilfælde, hvor der måtte være ønske om selvstændigt at varetage interesser på udenrigsområdet. Det er på den måde, den nye ordning adskiller sig fra den nugældende praksis.

Så nævnte hr. Høgni Hoydal den fiskeriorganisation, der hedder NASCO, og at, sådan forstod jeg hr. Høgni Hoydal, Færøerne efter hr. Høgni Hoydals opfattelse allerede i dag optræder selvstændigt i NASCO, og at den ordning bliver forringet med fuldmagtsordningen.

Det er ikke korrekt, at Færøerne optræder med selvstændigt medlemskab, hvor Danmark er dækket af EU's medlemskab. Når Færøerne og i øvrigt også Grønland optræder i disse fiskeriororganisationer, er det netop i forening og på rigets vegne.

Så nævnte hr. Høgni Hoydal også den organisation, der hedder NAMCO, som bygger på en aftale mellem Norge, Island, Færøerne og Grønland om et samarbejde om havpattedyr. Det følger af de statsretlige bemærkninger i lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 2.2, at Færøerne og Grønland ikke kan indgå folkeretlige aftaler på egne vegne.

Af fuldmagtslovforslaget fremgår endvidere, at Færøerne og Grønland må handle i forening ved forhandling og indgåelse af folkeretlige aftaler, der vedrører både Færøerne og Grønland. Det er tidligere meddelt landsstyret, at vi af disse grunde ikke ser NAMCO som et brugbart fortilfælde. Såfremt et ønske om færøsk og grønlandsk deltagelse i internationale organisationer opstår, går vi fremover ud fra, at fremgangsmåden i fuldmagtsloven bliver fulgt.

Men i det hele må jeg altså sige, at dette er et skridt fremad. Det kan godt være, det ikke er det

store skridt fremad, som hr. Høgni Hoydal ønsker, men det er et skridt fremad, og derfor burde hr. Høgni Hoydal i virkeligheden være tilfreds med forslaget.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jeg vil bare korrigere. Det er muligt, at jeg har udtrykt mig forkert, men det, jeg har nævnt, er den organisation, der hedder NAMCO, og det er en organisation, der beskæftiger sig med de levende pattedyr i Nordatlanten og en bæredygtig udnyttelse af dem. Her er Færøerne og Grønland selvstændige medlemmer og selvstændige medunderskrivere af stiftelsestraktaten.

Det er det eksempel, jeg nævner som det mest konkrete eksempel på, at der ikke er tale om nogen nyskabelse eller udvidelse. Der er faktisk tale om et tilbageskridt. For med den nye lov og med de svar, som statsministeren har afgivet i forbindelse med dette lovforslag, vil det ikke være muligt fremover for Færøerne og Grønland at være to selvstændige parter i en organisation som NAMCO. Det vil jeg gerne spørge om statsministeren kan bekræfte. Jeg har slet ikke talt om NASCO og alle de der andre forkortelser – vi kan tage mange eksempler – men NAMCO er altså et meget konkret eksempel på, at der i virkeligheden er tale om et tilbageskridt snarere end noget fremskridt.

Kl. 10.50

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg omtalte faktisk NAMCO, og NAMCO er ikke et brugbart fortilfælde. Det er regeringens opfattelse, at indgåelsen af NAMCO-aftalen, hvor Færøerne og Grønland deltager i aftalen på egne vegne, var en fejl, og det er tidligere meddelt landsstyret. Derfor er NAMCO ikke et brugbart fortilfælde.

Som jeg sagde: Såfremt et ønske om færøsk og grønlandsk deltagelse i internationale organisationer opstår, går vi fremover ud fra, at fremgangsmåden i fuldmagtsloven bliver fulgt. Hele diskussionen her handler jo om, om man er inden for eller man ikke er inden for rigsfællesskabet. Det er selvfølgelig klart, at man kan have en vældig lang diskussion om det, men så længe vi har rigsfællesskabet, er det altså således, at det er den danske regering, som har det overordnede ansvar for udenrigspolitikken. Sådan er det nu engang.

Men som jeg har sagt så utrolig mange gange, er det vores opfattelse, at det er Færøerne selv og det færøske folk selv, der bestemmer sin fremtid, og der vil vi lytte til, hvad der kommer fra færøsk side. Her er der altså med Færøernes landsstyre indgået en aftale om denne lovgivning, og derfor gennemfører vi den.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Tak for svaret. Så fik vi altså bekræftet, at det, at Færøerne og Grønland selv indgik aftalen om NAMCO, var en fejl. Det vil sige, at man der altså er gået ud over det, som efter Statsministeriets opfattelse er rigets grænser. Jeg synes, det er utrolig betænkeligt, at netop den praksis, vi har udøvet, pludselig skal indsnævres og inddæmnes i en ny lovgivning, og det er præcis det, jeg har sagt om denne lovgivning.

Det her er en lovgivning, der sætter andre rammer, og som på mange måder er en indsnævring, i hvert fald en cementering af noget, og lovforslaget har aldrig været forelagt det færøske folk. Så kan statsministeren tale om selvbestemmelsesret, og at vi gør det, som det færøske folk beder om.

Jeg vil da sige til statsministeren, at hvis vi går hjem og spørger det færøske folk i dag, om det vil være selvstændigt medlem af NAMCO og Nordisk Råd, får vi et svar, der hundrede procent er ja. Så bruger man igen det juridiske argument med, at det ikke kan lade sig gøre. Men med NAMCO har vi det konkrete eksempel på, at det *kan* lade sig gøre. Det er sket, det er gået fint, og der er ingen problemer med det.

Med den nye lovgivning cementerer man altså denne her meget, meget gammeldags statsretlige grundlovsopfattelse og bruger de her juridiske argumenter til at undgå politiske nyudviklinger. Det synes jeg er beklageligt.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Høgni Hoydal har absolut ikke ret. Der sker ikke nogen inddæmning, der sker ikke noget tilbageskridt. Efter den gældende regel er der ikke mulighed for at optræde selvstændigt. Sådanne reglerne. Men med den nye lovgivning, bliver der altså en generel fuldmagtsordning, og det er et fremskridt.

For så vidt angår Nordisk Råd, ved hr. Høgni Hoydal udmærket, at jeg er meget tilhænger af at komme så langt, som vi overhovedet kan, i retning af, at Færøerne og Grønland kan optræ-

de de facto som selvstændige medlemmer af Nordisk Ministerråd. Hr. Høgni Hoydal ved også godt, at den traktat, som det nordiske samarbejde hviler på, er en mellemstatslig aftale indgået mellem fem selvstændige nordiske lande.

Derfor er det ikke så ligetil, men fra dansk side er vi altså indstillet på gennem et politisk protokollat eller på anden vis at opnå en ordning, der rent faktisk vil stille Færøerne og Grønland, som om Færøerne og Grønland var direkte og selvstændige medlemmer af Nordisk Ministerråd.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 169: Forslag til lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen). (Fremsat 11/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 9/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Line Barfod (EL):

Først vil jeg gerne tilslutte mig fru Pia Gjellerups anmodning om, at forslaget kommer tilbage til udvalget mellem anden og tredje behandling. En væsentlig grund til det er, at der i dette lovforslag er opregnet nogle områder, som man ikke mener kan overdrages til det færøske hjemmestyre. Et af punkterne er statsforfatningen, og